

יום
תפוצות
ישראל

חוגגים עמיות יהודית
ד' בחשוון

День
Дiaspora
и Израиля

ПРАЗДНИК ЕВРЕЙСКОЙ
СОЛИДАРНОСТИ
7 ХЕШВАНА

קונספט, איסוף ועריכה: הרב ניר ברקין וסמדר ביליק
ייעוץ: הרב מירה רגב, ד"ר אילן אזרחי והרב ניל גולד
תרגום: נפתלי איטנברג | עיצוב: סטודיו ענת ועידית | איור: רעיה קרס
לתגובות: domim@reform.org.il

Разработка концепции, составление и редакция:

раввин Нир Баркин и Смадар Билик

Консультант: **раввин Мира Регев, доктор Илан Эзрахи и раввин Нил Гольд**

Перевод: **Нафтали Итенберг**

Редактор русскоязычного издания: **раввин Григорий Котляр**

Оформление: **Студио Анат & Идит**

---

www.domim-reform.org.il | www.facebook.com/domimalike

www.DiasporalIsraelDay.org

בני אדם יש להם רגליים ולא שורשים - כדי שיהיו אורחים זה אצל זה. היהודי מעוגן לא במקום אלא בזמן... ששת אלפי שנים של תודעה עצמית הן מולדת.

ג'ורג' סטיינר

«У людей, в отличие от деревьев, ноги, а не корни – чтобы они могли навещать друг друга... Еврей привязан не к месту, а к времени... Шесть тысячелетий самоосознания – вот его родина».

Джордж Стайнер

עלינו לפעול מיד וללא לאות על מנת לתת תוקף לאחדות היהודית ברחבי העולם... על כל חלקי העם היהודי להיות חלק מרעיון זה, והיום אשר בו יצוין הרעיון ייחגג מידי שנה כ'יום האחדות היהודית', היום בו ניהפך להיות 'עם בריח'.

הרב מרדכי קפלן

Мы должны незамедлительно и энергично начать действовать, чтобы наглядно продемонстрировать еврейское единство во всем мире... При этом каждая часть еврейского народа должна получить свое представительство, а день, когда это произойдет, станет отмечаться как День еврейского единства – день, когда мы станем народом Завета – *Ам брит*.

Раввин Мордехай Каплан

ברוכים הבאים לחגיגת יום תפוצות ישראל חגיגה של עמיות יהודית בכל רחבי העולם

מדוע יום תפוצות ישראל?

כבר אלפי שנים חיים יהודים בכל רחבי העולם, פזורים על פני חמש יבשות ומקיימים ביניהם קשרי גומלין. מקורותיו של העם היהודי הינם במזרח הקדום ובאזור הסהר הפורה, משם נדדו אימותיו ואבותיו לארץ ישראל. ככל שחלפו השנים ובעקבות תקופות של שגשוג מחד גיסא ושפל מאידך גיסא, התפזר העם היהודי בכל רחבי תבל, אם מבחירה ואם מכורח.

מסורת אבות ואימהות האומה מתחילה את סיפורה מחוץ לארץ ישראל והתולדות המכוננים הינם מסע מתמשך של נדודים אל הארץ וממנה.

הקשרים בין קהילותיו השונות של העם בכל פזורתיו, ובין קהילות אלה לבין ארץ ישראל, עברו תהפוכות רבות ושונות לאורך הדורות. בכל תקופה ניתן למצוא, לצד מאבקי הישרדות מקומיים, גם חיים עשירים ושגשוג - הן בישראל והן ברחבי העולם היהודי וכן תקשורת עקבית בין המרכזים.

מאז ראשית ימי הפזורה, דרך רעיון הציונות שהתפתח בשלהי המאה ה-19 ועד ימינו אלה, מתקיימת מציאות מורכבת ועשירה, המשמרת חוט עדין וייחודי הקושר בין יהודים החיים מסביב לעולם.

תחושת ההשתייכות לעם היהודי והזיקה בין יהודים ברחבי העולם, המכונה בדור האחרון בשם "עמיות יהודית", לבשה ופשטה צורות רבות לאורך ההיסטוריה וממשיכה להיות אחד המרכיבים המרכזיים בזהות ובתרבות היהודית.

היוזמה המשותפת של התנועה הרפורמית וממשלת ישראל בפרויקט "דומים", מבקשת לתת ביטוי חגיגי למציאות המיוחדת, המתמשכת והמורכבת הזו, מציאות של חיים יהודיים על פני מרחבים נפרדים לאורך אלפי שנים, מציאות המבטאת אֶחָדוּת וְשְׁלָמוֹת.

יום תפוצות ישראל מצוין בכל שנה כחג בלוח השנה העברי, אשר מועדו ז' בחודש חשוון. אנו מזמינים קהילות ומשפחות בכל התפוצות להשתמש במסכת זו כדי לציין מועד זה.

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ НА ПРАЗДНОВАНИЕ ДНЯ ДИАСПОРЫ И ИЗРАИЛЯ ПРАЗДНИК ЕВРЕЙСКОЙ СОЛИДАРНОСТИ ВО ВСЕМ МИРЕ

Почему мы отмечаем День Диаспоры и Израиля?

Тысячелетиями живут евреи по всему миру, рассеянные по пяти континентам. Корни еврейского народа – на древнем Ближнем Востоке, в районе Благодатного Полумесяца, откуда наши предки мигрировали в Страну Израиля. С годами, по мере того как периоды процветания сменялись периодами упадка, евреи рассеялись по всему миру – порой добровольно, а порой и не по своей воле.

Традиции национального наследия берут начало за пределами Страны Израиля, и история народа складывается из постоянных перемещений в Страну и из Страны.

За многие поколения, связи различных еврейских общин в странах диаспоры между собой и со Страной Израиля претерпели множество разнообразных изменений. В любой период можно обнаружить битву за выживание в одних местах, и жизнь в богатстве и процветании в других – как в Стране Израиля, так и в диаспоре.

С первых дней рассеяния в диаспоре до возникновения сионистской идеи, получившей развитие на исходе XIX века, – и далее, вплоть до нашего времени, поддерживается насыщенный и плодотворный диалог, образуя тонкую и специфическую нить, связывающую евреев, живущих в разных частях света.

Чувство принадлежности к еврейскому народу и близости между евреями всего мира, получившее в последнее время название "*амиют йеэудит*" (Jewish Peoplehood), неоднократно меняло форму на протяжении истории и сохраняет свою роль в качестве одного из главных составных элементов еврейской идентичности и культуры.

Проект "Домим", представляющий собой совместную инициативу реформистского движения и правительства Израиля, предназначен для того, чтобы найти праздничное выражение для этих особых, непрерывных и сложных взаимоотношений. Новый праздник отразит еврейскую жизнь в разных краях и уголках земли на протяжении тысячелетий, во всем ее единстве и целостности.

День диаспоры и израиля отмечается ежегодно как праздник еврейского календаря, приходящийся на седьмой день месяца Хешван. Мы приглашаем общины и отдельные семьи во всех странах диаспоры воспользоваться настоящим трактатом, чтобы отпраздновать эту дату.

מדוע ז' בחשוון?

"בשלושה במרחשוון, שואלים את הגשמים; רבן גמליאל אומר, בשבעה בו, חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת."
משנה, תענית א, ג

חכמי המשנה קבעו שני ימים לתחילת בקשת הגשמים בארץ ישראל למוֹדֵת היובש. "הזכרת גשמים" החל מיום שמיני עצרת ו"בקשת גשמים" החל מיום שבעה בחודש חשוון, בו משתנה "ברכת השנים" בתפילת העמידה ל"וְתֵן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּה". כוונת החכמים בדחיית הבקשה לגשמים הייתה לאפשר לעולי הרגל מִבְּבֶל, שהגיעו לירושלים בחג הסוכות, לשוב לבייתם מבלי שהגשם ישיג אותם בדרך.

בתלמוד (תענית י, ע"א) יש מחלוקת על היום שבו מתחילה בקשת הגשמים בחוץ לארץ והסברה המקובלת היא כי כ־60 יום מתחילת הסתיו יש לשנות את ברכת השנים בתפילת העמידה. תאריך זה שקול לשבוע הראשון של חודש דצמבר.

הדיון בתאריך בקשת הגשמים ובמועדו הראוי הינו סמל מוקדם לקשר בין ישראל והתפוצות, קשר מהותי והדוק המודע ורגיש לצרכי שתי הקהילות: בעוד יהודי התפוצות מתפללים עבור גשמים בישראל, בה אינם חיים, היהודים בישראל השחונה דוחים את בקשת הגשמים בכדי לאפשר לעולי הרגל החיים בחוץ לארץ לחזור בבטחה למקום מושבם.

**על שום כך נקבע יום תפוצות ישראל
למועד ז' בחשוון - יום בקשת הגשמים,
כפי שמצוין בישראל.**

Почему именно 7 хешвана?

«В третий день месяца Мар-Хешван просят о дожде; рабби Гамлиэль же говорит – на седьмой день этого месяца, спустя пятнадцать дней после праздника [Суккот], с тем чтобы последние из израильтян успели добраться до реки Евфрат».

Мишна Таанит 1:3

Мудрецы Мишны установили два разных дня для начала молитв о дожде в Стране Израиля, подверженной засухам. «Упоминание о дожде» – начиная с дня Шмини Ацерет (Восьмой День Собрания, которым завершается праздник Суккот) – и «Просьба о дожде», начиная с седьмого дня месяца Мар-Хешван, когда формулировка «благословения о благополучном годе» в молитве Амида меняется, и в нем добавляют «и пошли росу и дождь для благословения». Как объясняется в трактате Таанит, этот двухэтапный процесс был установлен с целью позволить еврейским паломникам, прибывшим из Вавилона, вернуться домой до того, как дождь мог застигнуть их в пути.

В Талмуде (Таанит 10а) приводится спор о том, в какой из дней евреям за пределами Страны Израиля следует начинать молиться о дожде, и общепринятое мнение гласит, что формулировку «благословения о благополучном годе» в молитве Амида следует менять на шестидесятый день с начала осени, что указывает на первую неделю декабря.

Эта дискуссия относительно подходящей даты начала молитвы о дожде служит древнейшим примером связи между Израилем и диаспорой. Эта глубокая и значимая связь неизменно демонстрирует осознанное и чуткое внимание к нуждам обеих общин: в то время как евреи диаспоры молятся о дожде в Стране Израиля – хотя сами не живут в ней, – евреи в засушливой Стране Израиля откладывают свои просьбы о дожде, дабы еврейские паломники из других стран смогли благополучно вернуться домой.

Вот именно поэтому 7 Хешвана – день, когда в Стране Израиля начинают молиться о дожде, – и был выбран в качестве Дня Диаспоры и Израиля.

פרקי המסכת

7	מסכת יום תפוצות ישראל
8	לך לך
10	ארץ געגועים
14	שולחן עורך
15	כל ישראל ערבים
18	ירושלים ובבל
21	גורל וייעוד

פעילות

דיון

מסימני
החג

ברכות

שירה

קריאה

הכנה מוקדמת לחגיגת יום תפוצות ישראל

מספר הולך וגדל של קהילות יהודיות ברחבי העולם חוגגות את יום תפוצות ישראל. להלן מספר תובנות והמלצות למנחי החגיגה הקהילתית:

פעילות

1. חגיגת יום תפוצות ישראל הינה חגיגה של לימוד וחוויה המשולבים יחדיו. מומלץ להקדיש תשומת לב לחלקים הטקסיים שבמסכת וכן לעיצוב החלל. כדאי לשלב במרחב בו נערכת החגיגה גלובוסים, אטלסים, שרשרת דגלי מדינות, מפה גדולה של העולם (ראו הצעה לפעילות בעמוד 9), וכמו כן ביגוד, כיפות ותשמישי קדושה שהגיעו מתפוצות ישראל השונות. כל אלו יוכלו לשמש תמריץ לפעילויות נוספות.
2. מסכת יום תפוצות ישראל כוללת טקסטים רבים, אשר כל אחד מהם יכול לשמש כר פורה לדיון או לפעילות. אנחנו ממליצים להקדיש זמן לפני החגיגה על מנת לבחור טקסטים/דיונים/פעילויות המעניינים אתכם ותואמים לחברי וחברות הקהילה.
3. חגיגת יום תפוצות ישראל בשיתוף עם קהילה עמיתה מישראל או מרחבי העולם, תוכל להעניק משמעות ותוקף לערכים ולרעיונות שבאים לידי ביטוי בהג.
4. שתפו אותנו ואת הקהילות ברחבי העולם ברעיונות המקוריים והיצירתיים שלכם לחגיגת יום תפוצות ישראל, ופרסמו אותם בדף הפייסבוק **DOMIM-aLike**, או שלחו למייל שלנו **domim@reform.org.il**

РАЗДЕЛЫ ТРАКТАТА

Трактат ко Дню Диаспоры и Израиля	7
«Лех леха»	8
Земля вожделенная	10
Праздничная трапеза	14
Взаимная ответственность евреев	15
Иерусалим и Вавилон	18
Судьба и предназначение	21

Тексты для чтения

Песни

Благословения

Обсуждение

Символы праздника

Практические занятия

Практические занятия

ПОДГОТОВКА К ПРАЗДНОВАНИЮ ДНЯ ДИАСПОРЫ И ИЗРАИЛЯ

Всё больше еврейских общин по всему миру празднуют День Диаспоры и Израиля. Ниже приводится ряд предложений и рекомендаций по проведению празднеств в общине:

1. Празднование Дня Диаспоры и Израиля гармонично сочетает в себе учебу и эмоционально насыщенные переживания. Рекомендуется уделить внимание и церемониальным моментам, приводимым в трактате, и декоративному оформлению помещения. Так, стоит разместить в зале, где проходит празднование, глобусы, атласы, гирлянды из флажков разных стран, большую карту мира (см. рекомендации на с. 9). Можно добавить сюда также различные одеяния, кипы и религиозные аксессуары из разных стран еврейского рассеяния. Все эти вещи могут послужить стимулом дополнительной творческой активности во время занятия.
2. Трактат Дня Диаспоры и Израиля включает многочисленные тексты, каждый из которых может стать основой для дискуссии или темой для занятия. Мы рекомендуем накануне празднования уделить время для того, чтобы выбрать интересные для вас и подходящие для вашей аудитории тексты и темы для дискуссий и занятий.
3. Празднование Дня Диаспоры и Израиля совместно с общиной-побратимом из Израиля или другой страны может придать практический смысл и действенность ценностям и идеям, которые знаменует этот праздник.
4. Поделитесь с нами и с общинами по всему миру вашими оригинальными и творческими идеями, касающимися празднования Дня Диаспоры и Израиля, и опубликуйте их на страничке Фейсбука **DOMIM-aLike**, или же отправьте нам по электронной почте **domim@reform.org.il**.

מסכת יום תפוצות ישראל

”בשלושה במרחשוון, שואלים את הגשמים; רבן גמליאל אומר, בשבעה בו, חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת.”
משנה, תענית א, ג

הנה מה טוב, ומה נעים
שבת אחים גם יחד

שירה

היום, יום ז' בחשוון שנת
אנו בקהילת
חוגגים את יום תפוצות ישראל.

ברכת השנים

ברוך עלינו ה' אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה ושבענו מטובה וברך שנתנו בשנים הטובות לברכה בנוסח ספרד מוסיפים: כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים. ברוך אתה ה' מברך השנים.

ברכות

הדלקת נר כדור הארץ (נר כדורי)

הנר הזה אנו מדליקין על הנסים ועל התשועות ועל הנפלאות שעשית לאבותינו ואמותינו בכל אתר ואתר ובכל תפוצה ותפוצה כדי להודות לשמך על נסיה נפלאותיה ותשועותיה.

מסימני
החג

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר
אחדות תפוצות ישראל.

ברכת הזמן

ברוך אתה ה' אלהינו מלך
העולם, שהחיינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה.

ТРАКТАТ КО ДНЮ ДИАСПОРЫ И ИЗРАИЛЯ

В третий день месяца Мар-Хешван просят о дожде; а рабби Гамлиэль говорит – на седьмой день этого месяца, спустя пятнадцать дней после праздника [Суккот], с тем чтобы последние из евреев успели добраться до реки Евфрат.

Мишна Таанит 1:3

Песни

*Гине ма тов у-ма наим
шевет ахим гам яхад*

Вот как хорошо и приятно
сидеть братьям вместе.

СЕГОДНЯ, СЕДЬМОГО ХЕШВАНА _____ ГОДА, МЫ, В ОБЩИНЕ _____, ПРАЗДНУЕМ ДЕНЬ ДИАСПОРЫ И ИЗРАИЛЯ.

Благословения

Благословение о благополучном годе

Благослови для нас, Господь Бог наш, этот год и все виды урожая его на благо, и пошли росу и дождь для блага [нашего] на землю, дабы насытились мы щедротами Твоими, и благослови этот год на благо нам, подобно другим хорошим годам. (В сефардских общинах добавляют: «Ведь Ты – Бог добрый, творящий добро и благословляющий годы»). Благословен Ты, Господь, благословляющий годы.

Символы
праздника

Зажигание свечи Земного шара (круглая свеча)

Эту свечу мы зажигаем в память о знамениях, о спасении и о чудесах, которые Ты явил отцам и матерям нашим повсюду, во всех странах рассеяния, чтобы возносить благодарность имени Твоему за знамения Твои, за чудеса Твои и за спасение, ниспосланное Тобою.

Благословен Ты, Господь Бог наш, Владыка мира, освятивший нас Своими заповедями и повелевший нам зажигать свечу в честь единства еврейских общин всего мира.

Благословение времени – Шеґехейяну

*Барух ата Адонай Элоґейну, Мелех
ґа-олам, ше-ґехейяну ве-кийману
ве-ґигиану ла-зман ґа-зе.*

Благословен Ты, Господь
Бог наш, Владыка мира,
который даровал нам жизнь, и
поддерживал ее в нас, и дал нам
дожить до этого времени.

לך-לך

"ויאמר ה' אל־אֶבְרָם, לְךָ־לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ.
אֶל־הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אֶרְאֶךָ"
בראשית יב, א

האדם העברי לא התחיל את חייו בארץ ישראל, כי אם מחוצה לה. מסע ראשון זה משרטט עד לימינו את דמותו הנוודדת של העם היהודי, הלוחך ושוב, אל ארץ ישראל וממנה.

הסיפור התנכ"י איננו סיפור של לידה מן הארץ (אוטוכטוניה) אלא של מי שתמיד בא אל הארץ ממקום אחר או הולך ממנה למקום אחר... וכך בעוד שכיוון אחד חשוב ביותר בדת התנ"כית מבטא תחושת שייכות אודגנית, "טבעית" בין עם לארצו, כיוון אחר, מנוגד, בדת הישראלית והיהודית, מבטא שוב ושוב ערעור על הזיקה האוטוכטונית.

דניאל ויונתן בויארין, אין מולדת לישראל

קריאה

צדקה עשה הקדוש ברוך הוא בישראל שפורן לבין האומות.
בבלי פסחים, פז"ב

לכי לך

דבי פרידמן

לכי לך אל הארץ שאראה לך
לך לך אל מקום שלא תכיר
לכי לך בדרכך אתן ברכה לך
ולברכה תהיי את, לכי לך.

לכי לך ואני אגדיל מאוד שמך
לך לך, אשבח את שמך
לכי לך למקום אשר אראה לך
לשמחת חיים, לכי לך.

שירה

«ЛЕХ ЛЕХА»

Сказал Господь Авраму: «Иди своим путем из страны своей, со своей родины, из дома своего отца – в землю, которую Я укажу тебе».

Берешит 12:1

Еврейский народ, в лице первого еврея, начал свою жизнь не в Стране Израиля, а за ее пределами. Это первое из странствий вплоть до наших дней определяет характер евреев как странствующего народа – туда и назад, в Страну Израиля и из Страны.

Тексты для чтения

Библейский рассказ – это не история коренного (автохтонного) жителя страны; это всегда рассказ о том, кто пришел в страну из других мест или же отправился из нее куда-то еще... Таким образом, несмотря на то, что одна из важнейших тенденций в библейской религии выражает чувство органической, "естественной" связи народа с его Страной, иная, противоположная тенденция в израильской и иудейской религии, неизменно оспаривает автохтонную привязанность.

Даниэль и Джонатан Боярин, "Странствующая родина"

Милость совершил Святой, благословен Он, Израилю, рассеяв его среди народов.

Вавилонский Талмуд, трактат Псахим, 87б

Песни

Лехи лах

Дебби Фридман

Лехи лах, в землю, которую Я укажу тебе

Лехи лах, в место, которое неизвестно тебе

Лехи лах, на пути твоём Я благословлю тебя

И станешь ты благословением – *лехи лах*

Лехи лах, и Я возвеличу имя твоё

Лех лаха, и все станут славить имя твоё

Лехи лах, в место, которое Я укажу тебе

К радости жизни – *ле-симхат хаим* – *лехи лах*.

אילו חוויות יהודיות יש לכם מנדודיכם בעולם, חוויות שלא התרחשו במקום בו נולדתם?

דיון

בעקבות שאלת הדיון האחרונה: חלקו לכל המשתתפים/ות בחגיגה הקהילתית פתק, עליו יכתבו את החוויה היהודית מרחבי העולם. הפתקים יודבקו על מפה גדולה של העולם על פי מקום התרחשותן של החוויות, או ברחבי החדר, ולאחר מכן יוכלו החוגגים להתרשם מן החוויות של שאר המשתתפים/ות.

פעילות

אמר רבי אבין, משל לצלוחית של פּלִיטון (בושם) הנתונה בבית הקברות ולא היה אדם יודע ריחה. מה עשו? נטלוה וטלטלוה ממקום למקום והודיעו ריחה בעולם.

קריאה

כך היה אברהם דר בתוך עובדי עבודה זרה, אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך לך מארצך ואני אודיע טבעך בעולם.
מדרש תנחומא, פרשת לך לך, סימן ג

בהשראת האגדה ממדרש תנחומא, אנו מברכים על מיני ועשבי בשמים המונחים על שולחן החגיגה.

מסימני החג

ברוך אתה ה' אלהינו
מלך העולם בורא
מיני בשמים.

ברכות

איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו?
הוי אומר: זה הריח.
בבלי ברכות, מג ע"ב

Обсуждение

Какие сугубо еврейские переживания вынесли вы из своих странствий по свету – переживаний, которые были незнакомы вам в стране, где вы родились?

Практические занятия

В свете темы предыдущего обсуждения: раздайте всем участникам общинного праздника листочки бумаги, на которых они изложат свои еврейские переживания, связанные с разными странами. Листочки можно прикрепить к большой карте мира – в том месте, где это происходило, – или развесить по комнате. Затем каждый сможет ознакомиться с переживаниями других участников.

Тексты для чтения

Сказал рабби Авин: можно провести сравнение с чашей благовоний, которую оставили на кладбище, где некому было вдыхать их аромат. Что же тогда сделали? Взяли их и стали возить с место на место, чтобы возвестить миру благоухание их. Так и Авраам жил себе среди идолопоклонников, и Святой, благословен Он, сказал ему: Иди своим путем из страны своей, и Я возвещу миру о славе твоей.

Мидраш Танхума к главе Лех леха, символ 3

Символы праздника

Следуя духу рассказанного в мидраше Танхума, мы произносим благословение на различные ароматные вещества и травы, которые разложены на блюде для Седера и символизируют аромат иудаизма, разносимый по всем общинам диаспоры.

Благословения

**Благословен Ты, Господь
Бог наш, Владыка мира,
сотворивший
ароматные вещества.**

*Барух ата Адонай Элогейну,
Мелех га-олам, боре
миней бсамим.*

**Что это такое: душа наслаждается им, а тело – нет? Скажи:
да это аромат.**

Вавилонский Талмуд, трактат Брахот, 43б

ארץ געגועים

”כְּצִפּוֹר נוֹדְדֵת מִן־קִנָּה בְּן־אִישׁ נוֹדֵד מִמְקוֹמוֹ.”
משלי כז, ח

מיד כשיצא היהודי לדרך, והנה התחיל להתגעגע. נראה שהגעגע, יותר משהוא מופנה למקום מסוים, הינו תכונה מהותית לעם אשר לו ארץ קודש אחת וארצות מולדת רבות.

קריאה

נדמה לי שהיהודים הם אלופי האנושות בגעגועים. הולך לו יהודי מארץ הקודש לספרד. מתיישב באנדלוסיה ובצל עצי הרימונים כותב שירי געגועים לציון. וכאשר מגרשים אותו מספרד, הוא לוקח את מקל הנדודים בידו והולך לאיזמיר, ושם הוא שר בגעגועים שירים בלאדינו. הוא מתגעגע בעת ובעונה אחת גם לציון גם לאנדלוסיה וגם לצורה הנהדרת שבה היה מתגעגע לציון בהיותו באנדלוסיה. והולך לו אדם מארץ הקודש לאשכנז וכאשר מגרשים אותו משם, הוא לוקח איתו את שפת אשכנז לכל מקום ואת הלבוש של אשכנז ואת המגבעת רחבת השוליים של אשכנז. הוא שר בדביקות בשפת-אשכנז את שירי הגעגועים לציון שהיה שר באשכנז. אפילו כאשר הוא מגיע לציון ויושב בתוכה עדיין הוא ממשיך להתגעגע אליה בשפת אשכנז ובניגון שלה.

עמוס קינן, אל ארצך אל מולדתך

שירה

שיר געגועים

מילים ולחן: קובי אפללו

בשיר געגועים נוגע...

חולם שהיא תבוא אלי
אולי תבין את סודותיי
או מסתתר ברגשותיי
ותפילתי היא געגועיי

בשיר געגועים נוגע...

היום ליבי אלייך יאיר
היום קולי עלייך ישיר
קרוב אני בדימויני
וזכרוני שומר שנים

בשיר געגועים נוגע
ושיר געגועים יודע

היום אני שובר שתיקה
היום אני חובק תשוקה
ואל הים אני הולך
את המילים אני שופך

ЗЕМЛЯ ВОЖДЕЛЕННАЯ

Как птица, покидающая гнездо свое, так человек, покидающий место свое.

Мишлей (Притчи) 27:8

Как только еврей отправился в путь – тут же стал тосковать. Видимо, здесь идет речь не столько о тоске по определенным местам, сколько о характерной черте, присущей народу, у которого есть одна Святая Земля и множество родных стран.

Песни

Тексты для чтения

Мне кажется, что евреи – мировые чемпионы по части тоски. Вот отправляется себе еврей из Святой Земли в *Сфарад* (Испанию). Селится в Андалузии и под сенью гранатовых деревьев пишет стихи о тоске по Сиону. Когда же его изгоняют из Испании, он берет в руку дорожный посох и направляется в Турцию, в Измир. И там изливает свою тоску в песнях на ладино. Он тоскует в одно и то же время и по Сиону, и по Андалузии, и по той утонченной форме, в которой он выражал свою тоску по Сиону, находясь в Андалузии. Или отправляется себе еврей из Святой Земли в страну *Ашкеназ*, а когда его изгоняют и оттуда, он берет с собой, куда бы он ни шел, язык *Ашкеназа* и ашкеназское одеяние, и широкополую ашкеназскую шляпу. Он проникновенно поет на идиш песни о тоске по Сиону, которые пел в стране *Ашкеназ*.

Даже когда он приходит в Сион и поселяется там, он все еще продолжает тосковать о нем, на языке *Ашкеназа* и под его мелодию.

Амос Кейнан, "В страну свою, на родину свою"

Шир гаагуим – Песнь тоски

Слова и музыка Коби Афлало

*Ѓа-йом либи элаих яир
Ѓа-йом коли алаих яшир
Каров ани бе-димьони
Ве-зихрони шомер шаним*

*Бе-шир гаагуим ногеа
Ве-шир гаагуим йодеа*

*Ѓа-йом ани шовер штика
Ѓа-йом ани ховек тшука
Ве-эль Ѓа-ям ани Ѓолех
Эт Ѓа-милим ани шофех
Бе-шир гаагуим ногеа...*

*Холем ше-ѓи таво элай
Улай тавин эт содотай
Аз мистатер бе-ригшотай
Ве-тфилати Ѓи гаагуай
Бе-шир гаагуим ногеа...*

Перевод на с. 11

שירה

אילנות

מילים: אחינועם ניני ולאה גולדברג,
לחן: אחינועם ניני

כאן לא אשמע את קול הקוקיה,
כאן לא יחבוש העץ מצנפת שלג,
אבל בצל האורנים האלה
כל ילדותי שקמה לתחיה.

צלצול המחטים: היה היה
אקרא מולדת למרחב השלג
לקרח ירקרק כובל הפלג,
ללשון השיר בארץ נכריה.

I remember those
snow-capped mountains
and a song on 93 FM
oh my darlin' I have
grown with you
but my roots on both
sides of the sea

אולי רק ציפורי מסע יודעות
כשהן תלויות בין ארץ ושמים
את זה הכאב של שתי המולדות.

איתכם אני נשתלתי פעמים,
איתכם אני צמחתי, ארנים,
ושורשי בשני נופים שונים.

Песнь тоски

Коби Афлало

Сегодня мое сердце тебе светит
Сегодня мой голос тебе поет
Я близко в воображении моем
И память моя хранит годами

Я песнь тоски начинаю
Знакома мне песнь тоски

Сегодня я прерываю молчание
Сегодня я обнимаю страсть
И к морю я иду
И выплескиваю слова

Я песнь тоски начинаю...

Мечтаю, что она придет ко мне
Быть может, поймет мои тайны
Поэтому прячусь в свои чувства
И тоска моя – моя молитва

Я песнь тоски начинаю...

Песни

Сосны

Слова: Леа Гольдберг

(с дополнением Ахиноам Нини)

Музыка: Ахиноам Нини

Здесь не слышны кукушек голоса,
И нет здесь на деревьях снежной шали,
Но тени сосен мне на плечи пали –
И детских лет промчалась полоса:

И звон иголок «Жили-были...» в небесах,
Родное мне сиянье снежной дали,
Ручей, что льды зелёные сковали,
Иных протяжных песен паруса.

Я помню эти заснеженные горы,
И песни на волне 93 FM
Любимый, я росла с тобою,
Но корни мои – по обе стороны океана

Быть может, между небом и землей,
На перелете долгом, знает стая,
Какая боль – жить с родиной двойной.

Любила вас я, сосны, подрастая,
Судьба моя – у двух корней сосны,
И я родными две зову страны.

Перевод Ксении Андрейчук

מְרֻצֵּפֵן

מְרֻצֵּפֵן הינו ממתק שקדים מוכר בכל העולם המיוצר ממחית שקדים טחונים וסוכר עם תוספות משתנות כדוגמת מי ורדים, וניל, קקאו, נוגט ועוד, על פי תפוצותיו השונות. מקורו של המְרֻצֵּפֵן אינו ידוע בוודאות ונראה כי יש מחלוקת אם מקום הייצור הראשון של הממתק היה באסיה או באירופה. בכל מקרה, חדר המְרֻצֵּפֵן לכל התרבויות והינו נפוץ כיום בכל העולם. בקרב יהודים ארצישראליים ויהודי ספרד על כל תפוצותיהם וכן בקרב יהודי אירופה, המְרֻצֵּפֵן מסמל חגיגות ושפע ונעשה בו שימוש באירועי מעגל החיים ובשמחות.

המְרֻצֵּפֵן נבחר למאכל הסמלי של יום תפוצות ישראל, על שום טעמו המתוק והזיכרון החגיגי אשר הוא מביא עמו. גמישות בצק המרציפן וכן הצורות, הניחוחות והטעמים הייחודיים שלו בכל תפוצה ותפוצה, מבטאים את העושר והמגוון של חיי היהודים בכל מקום בו הם יושבים.

מסימני החג

קריאה

אמי מְרֻצֵּפֵן סֶכֶר בְּשֻׁקָדִים

הרצל חקק

ריח נעים של מי ורדים.
מְרֻצֵּפֵן שְׁאֵנִי מְחַכֶּה לְזִכְרוֹנֹתֵי בְנָעָם
הַיְחִיד בְּעוֹלָם הַתּוֹאֵם אוֹתָם. הֵנָּה הַשֻּׁקָדִים
הַכְּתוּשִׁים נִמְהָלִים בְּמִי סֶכֶר רוֹתְחִים.
אִמִּי מְכִינָה לְזִינָא לְבָנָה
לְהַלְדֵת הַיְלָדִים.
שְׁנֵי תְּאוּמִים אַחִים...

שְׁנֵי תְּאוּמִים נוֹלְדוּ
עֵינֵיהֶם סֶכֶר וְשֻׁקָדִים.
וּבְאֹוִיד הַעֲמֵדַת פְּנִים לֹא נִשְׁכַּחַת.
מִי וְרָדִים.

הרצל חקק, משורר יליד עירק, נולד בשנת 1948
וחי כיום בישראל

Тексты для
чтения

Мама кипятит сахарный сироп с миндалем

Герцль Хакак

Приятный запах розовой воды.
Счастье, что я жду воспоминаний
с приятным предвкушением, единственно
соответствующим им. Вот толченый миндаль,
смешанный с кипящим сахарным сиропом.
Мама готовит белую лузину
в честь рождения детей,
двух братьев–близнецов...

Двое близнецов родились,
глазки их – сахар и миндаль.
И незабываемое притворство в воздухе.
Розовая вода.

**Поэт и писатель Герцль Хакак родился в 1948 году в Ираке
и ребенком приехал с родителями в Израиль.**

Символы
праздника

Марципан

Приготавливаемый из миндального пюре и сахара, марципан широко известен во всем мире в качестве кондитерского изделия. В разных странах в эту смесь добавляют различные ароматизаторы и наполнители, включая розовую воду, ваниль, какао, нугу и прочее. Никому точно не известно, когда и где придумали марципан, и кажется по сей день спорят, где он впервые был приготовлен – в Азии или в Европе. В любом случае, марципан проник практически во все культуры и распространен ныне по всему миру. Среди евреев Страны Израиля и среди сефардских евреев, где бы они ни жили, а также среди европейских евреев, марципан

стал символом праздника и изобилия и подавался во время семейных торжеств и празднеств.

Марципан выбран в качестве символического кушанья в День единства еврейской диаспоры и Израиля благодаря своему сладкому вкусу и связанным с ним особенным воспоминаниям. Гибкость марципанового теста, в сочетании с гибкостью культурной, способствовала появлению разных видов марципана и разных форм изделий из него, обладающих несколько отличным вкусом, характерным для каждой из еврейских общин диаспоры.

אילו געגעועים בין דוריים אתם נושאים עמכם, וכיצד זיכרונות שלא חוויתם הופכים להיות הזיכרונות שלכם?

דין

טועמים מן המרציפן ומברכים

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל
נִהְיָה בְּדַבָּר

ברכות

במקום זה בחגיגת יום אחדות תפוצות ישראל ניתן לקיים "סדנת מרציפן" בה יפסלו הילדים במרציפן צבעוני בזמן שהמבוגרים ממשיכים בסעודה ובקריאת הטקסטים. את התוצרים יציגו הילדים בתום הסדנה ויאכלו בסיום החגיגה הקהילתית. ניתן לתכנן את סדנת המרציפן כך שתהיה תואמת לנושאים שעולים בחגיגת יום תפוצות ישראל - לדוגמה: פיסול של אוחיות בעברית ובשפה המקומית; פיסול גלובוסים; פיסול דגלי מדינות ועוד.

פעילות

Обсуждение

Какой смысл придается понятию "ностальгия" в мире глобальных коммуникаций, в мгновение ока соединяющих собеседников на разных континентах? Не изменит ли эта легкость установления связи, посредством современных медиа, и перемещения из страны в страну природу связей между различными еврейскими общинами, рассеянными по миру, – и если да, то каким образом?

Едят марципан и произносят благословение

Благословения

*Барух ата Адонай Элогейну,
Мелех га-олам, ше-га-коль
нигье би-дваро.*

**Благословен Ты, Господь Бог
наш, Владыка мира, по слову
Которого создано все.**

Практические
занятия

На этом этапе празднования Дня Диаспоры и Израиля можно устроить для детей "практикум" по лепке из разноцветного марципана, чтобы занять их на то время, пока взрослые продолжают трапезу и чтение текстов. Свои изделия дети могут представить по окончании занятия и съесть их в конце праздничной трапезы. Можно организовать этот практикум таким образом, чтобы он соответствовал темам, поднимаемым в ходе празднования Дня Диаспоры и Израиля. Например, можно лепить ивритские буквы и буквы местных языков, лепить глобусы и флажки разных стран.

שולחן ערוך

”וכן מצוה לעשותן יום טוב בשמחת סעודה.”
רבי יעקב עמדין

מנהג הוא בעם ישראל לקיים סעודת מצווה באירועי לוח השנה, במועדים מיוחדים, בימי זיכרון ובימי שמחה.

מנהג הסעודה ביום תפוצות ישראל נוהג לפי התקדים על פיו, אם בסעודה מדברים בדברי תורה, או אומרים שירות ותשבחות לבורא עולם ומפרסמים ברבים את רוממותה של השכינה, נחשבת זו לסעודת מצווה גם בסעודות של שאר ימות השנה.

סעודת המצווה ביום תפוצות ישראל יכולה לכלול מאכלים שהינם ממולאים או 'ארוזים'; מאכלים אלה יסמלו את תחושת האחדות והזיקה שעוטפת את קהילות ישראל בתפוצותיהן השונות ומחברת ביניהן.

בין המאכלים בסעודת יום תפוצות ישראל ניתן לשלב:

בלינצ'ס // קרעפלה // קובה // אמפנדס // פֶּלְמִינִי // סושי // אגרוף //
טאקו // גומבוץ // ידקות ממולאים

מסימני
החג

ברכת המזון

לאחר הסעודה ממשיכים בחגיגת יום תפוצות ישראל.

ברכות

ШУЛХАН АРУХ – ПРАЗДНИЧНАЯ ТРАПЕЗА

«Заповедь - сделать эти дни праздником и отмечать веселым застольем.»

Rabí Рабби Яков Эмден

Существует давний еврейский обычай – устраивать торжественную трапезу, *сеудат мицва* (названную так потому, что участвовать в ней – заповедь, *мицва*), отмечая календарные праздники или другие важные события, в дни радости и в дни памяти.

Наше предложение ввести обычай устраивать трапезу в **День Диаспоры и Израиля** основывается на традиционном подходе: если во время трапезы произносят слова Торы, возносят восхваления Творцу и публично возвещают о чудесах Его, то такая трапеза считается *сеудат мицва*, даже если она проводится в другие, обычные дни года.

Мы рекомендуем включить в меню *сеудат мицва* в **День Диаспоры и Израиля** блюда с начинкой – фаршированные или "упакованные"; эти блюда будут символизировать чувство единства и близости, связывающего еврейские общины в разных странах диаспоры.

Символы праздника

В число таких блюд можно включить:

Блинчес (блинчики) // креплах // кубэ // эмпанадас // пельмени // суши // эггроллс (эгроли) // такос // силваш гомбоц фаршированные овощи.

Благословения

Благословение после еды (*биркат га-мазон*)

После трапезы продолжаем празднование Дня Диаспоры и Израиля.

יהדות תפוצות ישראל

חוגים נמית יהודית
ד' בחשוון

День Диаспоры и Израиля

ПРАЗДНИК ЕВРЕЙСКОЙ
СОЛИДАРНОСТИ
7 ХЕШВАНА

כל ישראל ערבים זה בזה

"זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות - להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה."
אבא קובנר

הקיום היהודי תלוי בקשר שבין חלקיו השונים של העם בכל תפוצותיו; ערבות הדדית ואחריות של כל פרט לגולה של הקבוצה, וכן ערבות ואחריות של הקבוצה כולה ליחידים שבה.

"נְכַשְׁלוּ אִישׁ-בְּאָחִיו" - (יקרא כו, לו) אינו אומר 'איש באחיו' אלא 'איש בעוון אחיו'. מלמד שכל ישראל ערבים זה בזה.
מדרש ספרא

קריאה

רש"י בפירושו לפסוק חזר על הדברים בשינוי נוסח: "ומדרשו וכשלו איש באחיו, בשביל אחיו, זה נכשל בעונו של זה. שכל ישראל ערבין זה לזה."

עם ישראל נמשל לגל של אגוזים. כל הפירות אדם יכול ליטול מהם מתוך השק, ואין חבריהם מרגישים. אבל האגוז, כיוון שאתה נוטל בידך מעט מהם - כולם מתרגשים. כך ישראל: כיוון שניטל אחד מהם וניתן במחבוש, מיד ניעורים כולם ופודין אותו.
על פי שיר השיירים רבה 1

כי בזה תהיה שייכות של כל בני הגולה זה עם זה, שכולם לומדים אותו דף, ועל-ידי זה תהיה "שפה אחת" ו"עם אחד", כי הכול יהיה להם עניין בתורה מה לדבר אחד עם השני, כי כולם אווזים באותו מקום בלימוד, ובזה יתקשרו זה לזה באחדות.
רבי מאיר שפירא מלובלין

רבי מאיר שפירא מלובלין אשר יום פטירתו חל בי' בחשוון,
יסד את "הדף היומי" - לימוד יומי של דף תלמוד משותף בכל רחבי העולם.

ВСЕ ЕВРЕИ ОТВЕЧАЮТ ДРУГ ЗА ДРУГА

(КОЛЬ ИСРАЭЛЬ АРЕВИМ ЗЕ БА–ЗЕ)

В этом состоит особенность, самая специфическая, что только есть в иудаизме, – быть одним из миньяна. Сознавать, что девятерым нужен десятый, а один нуждается в девяти.

Аба Ковнер

Еврейское существование зависит от связи между разными частями еврейского народа во всех странах его рассеяния; от взаимного поручительства и ответственности каждого за судьбу группы, а также ответственности всей группы за ее отдельных членов.

Тексты для
чтения

«"И преткнутся друг о друга" – это собственно означает не 'друг о друга', а 'один о грехи другого'. Это говорит нам о том, что все евреи отвечают друг за друга».

Мидраш Сифра

Раши в своем комментарии к данному стиху повторяет эту идею в слегка измененной форме:

«А мидраш гласит: "преткнутся они друг о друга" – один споткнется из-за греха другого, потому что все сыны Израиля в ответе друг за друга».

Народ Израиля можно уподобить мешку с орехами. Со всеми другими плодами ведь как – человек достает из мешка часть из них, а остальные никак не реагируют. Но с орехами дело обстоит иначе: только набираешь горсть из них – все тут же разволновались. Так же и евреи: стоит схватить одного и бросить в темницу, как все остальные уже всполошились и кинулись выкупать его.

Согласно мидрашу Шир га-Ширим Рабба 6

Ибо это свяжет друг с другом всех евреев в изгнании, так как все станут учить один и тот же лист, тем самым создавая "один язык" и формируя "единый народ". Ибо у всех будет одна и та же тема из Торы для обсуждения друг с другом, ибо все изучают одно и то же место, и это связывает их воедино.

Раввин Меир Шапиро из Люблина (1887-1933), установивший традицию ежедневного единовременного изучения всеми евреями мира одного листа Талмуда (даф йоми). Рав Шапиро скончался в день 7-го Хешвана.

וַיֹּאמְרוּ אִם מִצָּאֵנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְעַבְדֶּיךָ לְאַחֲזָהּ אֶל תַּעֲבֹרְנוּ
אֶת הַיַּרְדֵּן: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבָנֵי גֵד וּלְבָנֵי רְאוּבֵן הָאֲחִיכֶם יָבֹאוּ לְמִלְחָמָה וְאַתֶּם
תָּשׁוּבוּ פֹה: וְלָמָּה תִּנְיָאוּן אֶת לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַבְרָא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם ה'...
וַיִּגְשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ... לֹא נָשׁוּב אֶל בְּתִינּוּ עַד הַתְּנַחַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחְלָתוֹ.
במדבר לב

קריאה

כיצד הייתם נוהגים אתם בדילמה שעמדה בפני משה? האם על כל העם להילחם
לכיבוש הארץ עם חציית הירדן או רק אלו המתכוונים לגור בארץ ישראל?

דיון

כ־4,400 מתנדבים (מח"ל - מתנדבי חוץ לארץ), ביניהם גברים, נשים, יהודים ולא-יהודים
מ־58 מדינות שונות, באו לעזרתה של המדינה היהודית בראשית ימיה.

קריאה

"כוחות מח"ל היו התרומה החשובה ביותר להקמת מדינת ישראל." - **דוד בן גוריון**

"הגעתם אלינו כאשר כל כך הזדקקנו לכם בימים הקשים והמעורפלים של מלחמתנו
לעצמאות ב־1948. תרמתם לנו לא רק מניסיונכם אלא גם את חייכם. תושבי ישראל
ומדינת ישראל לעולם לא ישכחו ותמיד יוקירו את תרומתכם היחידה והמיוחדת
למדינה." - **יצחק רבין**

Тексты для
чтения

И сказали: «Было бы милостью для нас, если бы земля эта отдана была рабам твоим во владение, не переводя же нас через Иордан». Ответил Моисей сынам Гада и сынам Реувена: «Неужели ваши братья должны идти на войну, пока вы остаетесь здесь? Зачем склоняете вы сердца израильтян не переходить в землю, которую дал им Господь?..». Тогда подошли они к нему и сказали: «... Не возвратимся в дома наши, пока не получит каждый из израильтян во владение удел свой».

Бемидбар 32

Обсуждение

Как бы вы решали дилемму, перед которой оказался Моисей? Весь ли народ должен сражаться, перейдя Иордан, или же лишь те, кто собрался жить в Стране Израиля [к западу от Иордана]?

Тексты для
чтения

Около 4400 добровольцев из МАХАЛа (*Митнадвей хуц ла-арец* – «добровольцы из-за границы»), среди них – мужчины и женщины, евреи и неевреи из 58 разных стран, пришли на помощь только что созданному еврейскому государству.

Силы МАХАЛа внесли важнейший вклад в создание Государства Израиль.

Давид Бен-Гурион

Вы прибыли к нам, когда мы так нуждались в вас, в 1948 году, в тяжелые и полные неопределенности дни, в разгар нашей Войны за независимость. Вы не только принесли нам свой опыт, но и жертвовали своей жизнью. Государство Израиль и его граждане никогда этого не забудут и будут вечно благодарны вам за ваш исключительный вклад в укрепление государства.

Ицхак Рабин

כשעמדתי בבית המשפט בשלב הקראת גזר הדין, שהיה עלול גם להיות הוצאה להורג, נשאלתי על ידי השופטים אם ברצוני לומר מילה אחרונה לפני הקראת גזר הדין... אמרתי שאת המילים האחרונות שלי לפני הקראת גזר הדין, אני מפנה אל בני עמי. לא היה לי ספק שאם יש משפט אחד שאני רוצה לקחת איתי בדרכי לשנים ארוכות בבית הסוהר זו האמירה "לשנה הבאה בירושלים".

נתן שרנסקי

שירה

שיר לאהבה איילת ציוני וגילי ליבר

ורק אם נאמין
ובלי שום דאווין
בדרך העולה
זה שיר לאהבה

יחד לב אל לב...

יחד לב אל לב
נפתח ונראה ת'אוד שבשמיים
יחד לב אל לב
נפתח בתקווה לאהבה

איך שהלב נפתח
חובק את העולם
ובקריאה גדולה
לשיר לאהבה

אמרו הכל אפשר
זה לא מאוחר
השחר כבר עלה
זמן לאהבה

יחד לב אל לב...

Когда я стоял перед судом во время оглашения приговора – а это мог быть даже смертный приговор, – судьи спросили меня, хочу ли я сказать последнее слово перед тем, как будет зачитан приговор. [...] Я сказал, что мои последние слова перед оглашением приговора я адресую моему народу. У меня не было сомнения, что если есть одно предложение, которое мне хотелось бы взять с собой в дорогу, ведущую к долгим годам тюрьмы, то это слова: «На следующий год – в Иерусалиме».

Натан Царанский

Песни

Песнь любви **Айелет Циони и Гили Либер**

Вместе сердце сердцу
Раскроем и увидим в небе свет.
Вместе сердце сердцу
Раскроем в надежде на любовь.

Когда же сердце открыто,
Оно весь мир обнимет
И громко песнь поет,
Зовущую к любви.
Скажите, что все возможно,
Совсем еще не поздно.
Заря уже взошла –
Время для любви.

Вместе сердце сердцу...

И только лишь поверим,
Без чар и без притворства,
В дорогу, идущую наверх.
Это – песнь любви.

Шир ла-аѓава

**Айелет Циони и
Гили Либер**

*Яхад лев эль лев
Нифтах ве-нирээ т'ѓа-ор
ше-ба-шамаим
Яхад лев эль лев
Нифтах бе-тиква ле-аѓава*

*Эйх ше-ѓа-лев нифтах
Ховек эт ѓа-олам
У-ви-крія гдола
лашир ле-аѓава
Имру ѓа-коль эфшар
Зэ ло мэухар
ѓа-шахар квар ала
Зман ле-аѓава*

Яхад лев эль лев ...

*Ве-рак им наамин
У-вли шум даавин
Ба-дерех ѓа-ола
Зе шир ле-аѓава
Яхад лев эль лев ...*

ירושלים ובבל

”אֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה, הָעֵלִים מִשְׁבֵּי הַגּוֹלָה, אֲשֶׁר הִגְלָה, נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ
בָּבֶל; וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וְלִיהוּדָה, אִישׁ לְעִירוֹ.”
נחמיה ג, ו

עליית הציונות והקמתה של מדינת ישראל החזירו לקדמת הבמה את השיח עתיק היומין בשאלת היחס שבין ירושלים לבבל, שיח העוסק בפער המתגר והמפרה בין יהודים החיים ברחבי העולם ליהודים החיים בישראל.

אם אומרים יהודי ישראלי כשם שאומרים יהודי צרפתי או יהודי אמריקני, הרי אין ניכר ההבדל המהותי בין יהודי ישראלי לבין יהודי אמריקני. בשניהם היהודיות היא עיקר בעוד שהאמריקניות, הישראליות והצרפתיות הן קליפות האזרחות בלבד. ואילו כשאני אומר ליהודים בואו והפכו את עצמכם לישראלים אני מסמן להם את הדרך המובילה אותם מהחלקיות היהודית למלאות היהודית שיש לה שם ברור - ישראליות.
א.ב. יהושע, מתוך חילופי אגרות שפורסמו במגזין "ארץ אחרת"

קריאה

ארץ-ישראל איננה "עריסת היהדות" או "עריסת עם ישראל", אלא היא, מבחינת היהדות, משימה שהוטלה על עם ישראל לדורותיו... התודעה ההיסטורית המסורתית של היהדות רואה את ראשיתו של העם - מבחינה סמלית - באברהם אבינו, כשהוא מכיר את בוראו בעידאק, ואת גיבושו-בפועל ("היום הזה נהיית לעם") - בברית שנכרתה במדבר, בשטח-הפקר : ללמדנו שאין היא מותנית בארץ. התורה ניתנה בחוץ-לארץ, ואף עיקר קיומה בעם ישראל לדורותיו היה בחוץ-לארץ. תקופת הגדולה הנפשית והיצירה הרוחנית הגדולה היתה תקופת הגלות...
ישעיהו ליבוביץ', משמעותה של ארץ-ישראל ליהדות

מה יחסך לעמדותיהם של הסופר א.ב. יהושע והפילוסוף ישעיהו ליבוביץ'?

דיון

ИЕРУСАЛИМ И ВАВИЛОН

Вот жители страны, что пришли из плена, – изгнанники, которых изгнал Невухаднецар, царь Вавилона, – и возвратились они в Иерусалим и в Иудею – каждый в свой город.

Нехемия 7:6

Прогресс сионистского движения и создание Государства Израиль вновь выдвинули на первый план старый спор по вопросу об отношениях между Иерусалимом и Вавилоном, спор, касающийся пропасти между евреями, рассеянными по странам мира, и евреями, которые живут в Израиле, – пропасти, порождающей массу проблем, но в то же время стимулирующей плодотворный поиск решений.

Тексты для чтения

Если говорят: "израильский еврей" – точно так же, как говорят: "французский еврей" или "американский еврей" – то это означает, что нет существенной разницы между израильским евреем и евреем американским. Для обоих главным является их еврейство, тогда как американское, израильское или французское гражданство служат лишь оболочкой. Когда же я говорю евреям: «Приходите и становитесь израильтянами», – я тем самым указываю им путь, ведущий от частичного еврейства к еврейской целостности, которая совершенно однозначно именуется израильской идентичностью.

А.Б. Йеѓошуа, из переписки, опубликованной в журнале "Эрец Ахерет"

Страна Израиля не является ни "колыбелью иудаизма", ни "колыбелью еврейского народа" – с точки зрения еврейства, она не что иное, как цель, предписываемая еврейскому народу во всех поколениях его. [...] Традиционное историческое сознание еврейства связывает происхождение народа – в символическом плане – с праотцем Авраамом (в тот момент, когда, находясь в Ираке, он признаёт своего Создателя), а его практическую консолидацию («Сегодня ты стал народом») – с Заветом (союзом), заключенным в пустыне, на ничейной земле: тем самым нам дается понять, что он (Завет) не зависит от Страны. Тора была дана за пределами Страны, и соблюдалась она еврейским народом из поколения в поколение, главным образом, вне Страны. Периодом наивысшего духовного величия и великого духовного творчества была эпоха галута (изгнания).

Йешаяѓу Лейбович, "Значение Страны Израиля для иудаизма"

Обсуждение

Каково твое отношение к позициям писателя А.Б. Йеѓошуа и философа Йешаяѓу Лейбовича?

קריאה

חוגג אני את יום העצמאות בקריאת ההלל, ומביע בזאת את תודתי לקדוש ברוך הוא, על שזכיתי להזדמנות לחדש את מלוא היקפה של רוח הברית שביהדות... [אותה] ישראל מאפשרת.
 אולם ... קריאתם של פרקי הלל והודיה ביום העצמאות איננה מבטיחה שום ערובה אלוהית לגבי הגשמתן המוצלחת של אותן אפשרויות.
הרב דוד הרטמן, מסיני לציון - חידושה של ברית

האמת היא שהיותנו יהודים איננה נמהלת מחמת העובדה שאנו גם אמריקנים, ואנו כאלה באופן עמוק מאוד... אין כאן ניגוד בין זהות פרטיקולרית לזהות אוניברסלית, כלומר, אין כאן גרסה חדשה של "הִיָּה אדם בצאתך ויהודי באוהלך", אלא מתקיימות כאן יחד בכפיפה אחת, בתוך רב מערכת תרבותית, שתי זהויות שהן פרטיקולריות באותה מידה... היהודיות מערערת את עצם הקטגוריה של הזהות, מפני שהיא אינה לאומית, או גאולוגית או דתית, אלא כל אלה גם יחד, מתוך יחס דיאלקטי בין כל אותם המרכיבים... זהות גולה, כלומר זהות מפזרת, מאפשרת לסעדיה גאון להיות ערבי מצרי שהוא במקרה יהודי, אבל גם להיות יהודי שהוא במקרה גם ערבי מצרי. שני המשפטים הסותרים לכאורה נכונים, וגם צירופם זה לזה נכון.
 הזהות היהודית הגלותית נוסדה על זיכרון משותף של מרחב משותף ועל תקווה לשוב למרחב משותף זה בעתיד שהושעה ללא גבול. המרחב עצמו הפך לזמן. זיכרון הטריטוריה אפשר את הדה־טריטוריאליזציה...

דניאל ויונתן בויערין, אין מולדת לישראל

קֶשֶׁב

קֶשֶׁה לְשִׁתִּי קִנְיֹת לְשׁוֹחֵחַ שִׁיחָה-שֶׁל-מִמָּשׁ
 כָּל אַחַת מִטָּה אֶזֶן לַיִם שְׁלָה.
 רַק שׁוֹלָה-הַפְּנִינִים אוֹ סוֹחֵר-הָעִתִּיקוֹת
 יְכוּל לְקַבֹּעַ בְּלִי חֶשֶׁשׁ: אוֹתוֹ יִם
ט. כרמי

כיצד נוכל לבנות קשב אמיתי בין ירושלים ובבל של ימינו?
 האם אתם חשים כי בים העולם היהודי קולכם נשמע?

דיון

Тексты для
чтения

Я отмечаю День Независимости Израиля чтением Галлеля и таким образом выражаю свою благодарность Святому, да благословен Он, за то, что я удостоился, вместе с другими, возможности восстановить в полной мере присущий иудаизму дух завета [...] и за шанс, который дает нам Израиль. Шанс этот может быть упущен, но это ни в коей мере не умаляет религиозных возможностей, открываемых этим знаменательным событием. Чтение славословий и хвалебных гимнов в День Независимости не предоставляет никаких Божественных гарантий в отношении успешной реализации этих возможностей.

Давид Гартман, "От Синая к Сиону – возобновление Завета"

Истина заключается в том, что наше еврейство не «разбавляется» из-за того, что мы еще и американцы, причем в самом глубоком смысле... Здесь нет никакого противоречия между узкой, партикулярной, и универсальной идентичностью. Это вовсе не является новой версией принципа: «Будь евреем дома и человеком – на улице». Скорее здесь, в рамках мультикультурной системы, сосуществуют две идентичности, являющиеся в равной мере партикулярными... Еврейство оспаривает саму категорию идентичности, поскольку оно не является ни национальной, ни генеалогической, ни религиозной общностью, а несет в себе все эти составляющие, вместе взятые, в их диалектической взаимосвязи.

Галутная, то есть дисперсная идентификация, позволяет Саадии Гаону быть египетским арабом, который вдруг оказывается евреем, но при этом быть евреем, который вдруг оказывается египетским арабом. Оба этих, на первый взгляд, противоречащих друг другу утверждения верны, да и комбинация их тоже верна.

Галутная еврейская идентичность основывалась на общей памяти об общем пространстве и на надежде в будущем вернуться в это общее пространство... Само же пространство превратилось во время.

Дэниэл и Джонатан Боярин, "Странствующая родина"

Вслушаться

Сложно двум раковинам вести разговор настоящий.
Каждая склоняет ухо к своему морю.
И лишь ловец жемчуга или торговец древностями
Может без опаски подтвердить: море-то у всех одно.

Т. Карми (перевод Г. Котляра)

Обсуждение

Как нам добиться того, чтобы Иерусалим и "Вавилон" наших дней по-настоящему прислушались друг к другу? Ощущаете ли вы, что ваш голос слышен на просторах еврейского мира?

זמר נוגה רחל

התשמע קולי, רחוקי שלי,
התשמע קולי, באשר הנך -
קול קורא בעז, קול בוכה בְדָמִי
ומעל לזמן מצוה ברכה?

תבל זו רבה ודרכים בה רב.
נפגשות לדק, נפרדות לעד.
מבקש אדם, אך כושלות רגליו,
לא יוכל למצא את אשר אבד.

אחרון ימי כְּבֹר קרוב אולי,
כְּבֹר קרוב היום של דמעות פרידה,
אחכה לך עד יכבו חיי,
כמפות רחל לדודה.

שירה

Песни

Земер нуге (Га-тишма коли)

Рахель

*Га-тишма коли рехоки шели,
Га-тишма коли ба-ашер гинха –
Коль коре бе-оз, коль бохе би-дми
У-мэ-аль ла-зман мецаве браха?*

*Тевель зо раба у-драхим ба рав.
Нифгашот ле-дак, нифрадот ла-ад.
Мевакеш адам, ах кошлот раглав,
Ло йухаль лимцо эт ашер авад.*

*Ахарон ямай квар каров улай,
Квар каров га-йом шель димъот прейда.
Ахаке леха ад йихбу хаяй,
Ке-хакот Рахель ле-дода.*

Печальный мотив

Рахель

Различишь ли зов из своей дали,
различишь ли зов, как ни страшна даль?
Он рыдает в сердце, он в душе болит
и благословляет через все года.

Через мир огромный вдаль ведут пути
и, сойдясь на миг, разойтись спешат,
и своей потери вновь не обрести,
и стопы усталой уж неверен шаг.

Может случиться, смерть встала у дверей,
и прощальных слез подошла пора,
но и в самый свой последний миг
буду ждать тебя, как Рахель ждала.

Перевод Мири Яниковой

גורל וייעוד

"וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם."
בראשית יז, יא

הגורל המשותף של העם היהודי נכתב בדפי ההיסטוריה, אך הייעוד והחזון המשותפים ממשיכים להיכתב מידי יום ביומו במרחבי השיח בין התפוצות כולן.

התורה מספרת לנו כי הקב"ה כרת עם ישראל שתי בריתות. ברית אחת כרת במצרים ... השנייה בהר סיני ... ברית מצרים היתה ברית גורל וברית סיני - ברית ייעוד. ברית גורל - מהי? ... הגורל מציין בחיי האומה, כמו בחיי היחיד, קיום מאונס. כורח מוזר מלכד את הפרטים לכלל אחד. היחיד כפוף ומשועבד בעל כורחו למציאות הלאומית-הגורלית, ואי אפשר לו להשתמט ממנה. ברית ייעוד - מהי הייעוד מציין בחיי האומה, כמו בחיי היחיד, קיום מדעת שהאומה בחרה בו ברצונה ... במקום קיום כחויית עובדה בלתי ניתנת לשינוי שהאומה נדחקה לתוכו, מופיע הקיום כחויית פעולה בעלת ממדים תכליתיים [של] צמיחה, שאיפה ומימוש ... היהדות האמינה תמיד ... כי האדם בכוחו ליטול את גורלו בידו ולחשל ממנו ייעוד לחיי נפש, חיים מלאי משמעות והווי חדוות חיים. הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק, קול דודי דופק

קריאה

СУДЬБА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

И будет это знаком завета между Мной и вами.

Берешит 17:11

Общая, совместная судьба еврейского народа записана на страницах истории, но общее предназначение и совместный идеал непрестанно пишутся изо дня в день, в ходе диалога между всеми еврейскими общинами мира.

Тексты для
чтения

Тора рассказывает нам, что Святой, благословен Он, заключил с Израилем два союза (завета): один – в Египте [...], другой – у горы Синай. [...] Завет, заключенный в Египте, – это союз судьбы, а синайский – союз миссии, предназначения.

Что такое союз судьбы? [...] Судьба – как в жизни народа, так и в жизни индивида – означает существование в условиях принуждения. Загадочная необходимость сплачивает отдельных людей в единую общность. Индивид вынужденно подчинен и подвластен реальностям национальной судьбы и никуда ему от них не деться.

Что такое союз предназначения? Предназначение – как в жизни народа, так и в жизни индивида – означает осознанное существование, которое народ выбрал сам, по своей воле [...] На смену существованию, воспринимаемому как неизменные и непреложные обстоятельства, в которые помещена нация, приходит существование, воспринимаемое как целенаправленная деятельность, сопровождающаяся духовным ростом, возвышенными устремлениями и их воплощением в жизнь. [...]

Иудаизм всегда верил, что [...] человек способен взять собственную судьбу в свои руки и выковать из нее миссию духовной жизни – жизни, наполненной смыслом и ощущением радости жизни

Рав Йосеф-Дов Соловейчик, "Голос любимого зовет"

קריאה

מתוך דבריו של עמוס עוז בערב זיכרון לש"י עגנון

"מחמת קטטורופה היסטורית שהחריב טיטוס יימח שמו את עירנו ואת מקדשנו, לא נולדתי בירושלים אלא באחת מעיירות גליציה. אבל תמיד ראיתי עצמי כמי שנולד בירושלים." (ש"י עגנון)

הדברים האלה, כידוע לכל קורא מקוראי עגנון, הם דברי אמת. אבל, מה מוזר, גם היפוכם אמת. לו בחר עגנון לומר, בערך, כדברים הבאים: 'מחמת קטטורופה היסטורית שנתפוררה יהדות מזרח אירופה, נעשיתי סופר עברי בירושלים. אבל תמיד ראיתי עצמי כמי שנולד ונועד להיות רב באחת מערי גליציה' - גם הדברים האלה היו אמתיים וקולעים ללא סייג.

עמוס עוז, באור התכלת העזה - פואטיקה וביקורת

דיון

מהו ייעודו של העם היהודי בימינו? האם הכוחות המובילים בעם היהודי פועלים למען הגשמת ייעודו?

כיצד יוכל השיח בין קהילות ישראל ברחבי העולם, להפוך משיח של גורל והסטוריה משותפת, לשיח של ייעוד?

האם לקשר בין תפוצות ישראל השונות יש תפקיד בייעוד היהודי?

Тексты для
чтения

Из выступления на вечере памяти Ш.-Й. Агнона

«Вследствие исторической катастрофы, из-за того, что Тит, да будет стерто имя его, разрушил наш город и наш Храм, я родился не в Иерусалиме, а в одном из городков Галиции. Но я всегда воспринимал себя как родившегося в Иерусалиме».

(Ш.-Й. Агنون)

Эти слова, как известно каждому из читателей Агнона, истинны и верны. Но, как ни странно, верно и обратное. Если бы Агنون предпочел сказать примерно следующее: «Вследствие исторической катастрофы, из-за того, что распалось и перестало существовать восточноевропейское еврейство, я стал ивритским писателем в Иерусалиме. Но я всегда воспринимал себя как родившегося в одном из городков Галиции, где мне было предназначено стать местным раввином», – то и эти слова были бы верными и безошибочно меткими.

Амос Оз, «В ярком голубом свете» – статьи и заметки

Обсуждение

Какова миссия еврейского народа в наши дни? Содействуют ли руководящие силы еврейского народа выполнению им своей миссии?

Каким образом фокус диалога между еврейскими общинами всего мира может быть смещён с совместной судьбы и истории на вопрос предназначения?

Играет ли связь между еврейскими общинами в разных странах мира какую-либо роль в еврейской миссии?

פרקי שירה

שירה

שיר למעלות

שיר למעלות, אשא עיני אל־ההרים מאין יבא עזרי.
עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ.
אל־יתן למוט רגלך; אל־ינזם שמך.
הנה לא־ינזם ולא יישן שומר ישראל.
ה' שמך; ה' צלך, על־יד ימינה.
יומם, השמש לא־יכבה; וירח בלילה.
ה' ישמך מכל־רע: ישמר את־נפשך.
ה' ישמר־צאתך ובוֹאך מעתה ועד־עולם.

תהילים קכא

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПСАЛМЫ

Песни

Шир ла-маалот

*Эса эйнай эль ге-ѓарим мэайн яво эзри.
Эзри мэ-им Адонай, осе шамаим ва-арец.
Аль итен ламот раглеха, аль янум шомреха.
Ѓине ло янум, ве-ло йишан шомер Исраэль.
Адонай шомреха, Адонай цилха, аль-яд йеминеха.
Йомам ѓа-шемеш ло якека ве-яреах ба-лайла.
Адонай ишморха ми-коль ра, ишмор эт нафшеха.
Адонай ишмор цетха у-возах мэ-ата вэ-ад олам.*

Псалом 121

Песнь восхождения

Подниму глаза свои к горам – откуда придет помощь мне?
Помощь мне от Господа, сотворившего небо и землю.
Он не даст пошатнуться ноге твоей, не будет дремать страж твой.
Вот, не дремлет и не спит страж Израиля.
Господь – страж твой, Господь – сень твоя по правую руку твою.
Днем солнце не повредит тебе, и луна – ночью.
Господь охранит тебя от всякого зла, сохранит душу твою.
Господь охранять будет уход твой и приход твой отныне и вовеки.

Псалом 121

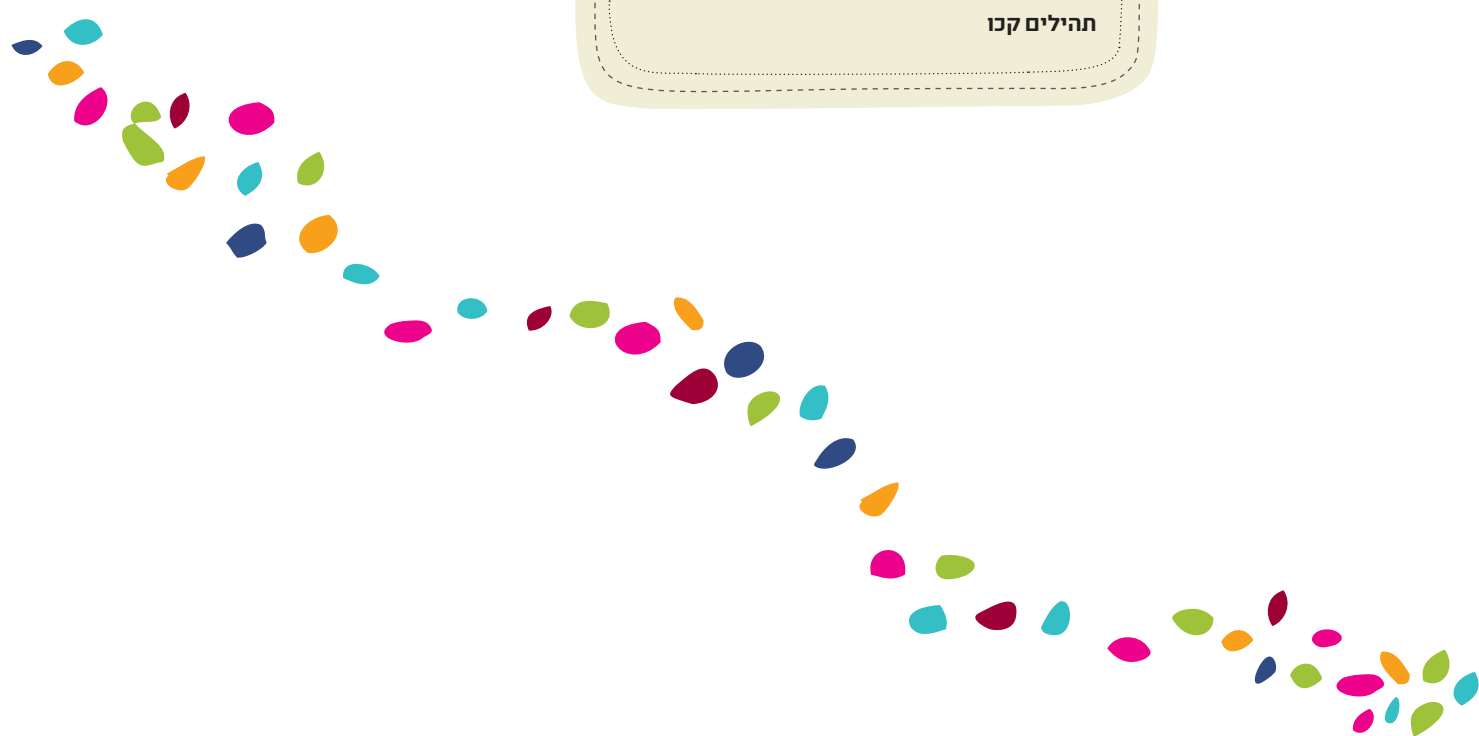
שירה

שיר המעלות

שיר המעלות, בשוב ה' את שיבת ציון
 היינו כחלמים,
 אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה,
 אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה,
 הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים.
 שובה ה' את שביתנו כאפיקים בנגב,
 הזרעים בדמעה ברנה יקצרו;
 הלוח ילף ובכה נשא משך הזרע,
 בא יבא ברנה נשא אלמתיו

תהילים קנו

דרשתי קרבתך, בכל-לבי קראתיך,
 ובצאתי לקראתך,
 לקראתי מצאתיך...

רבי יהודה הלוי

Песни

Шир га-маалот

Шир га-маалот, бе-шув Адонай эт шиват-Цийон

гаину ке-холмим

Аз йимале сшок пину у-лшонейну рина.

Аз йомру ва-гоим: г'игдиль Адонай лаасот им эле.

Г'игдиль Адонай лаасот иману, гаину смехим

Шува, Адонай эт швитену ка-афиким ба-негев,

Га-зоръим бе-димъа бе-рина йикцору.

Г'алох йелех у-вахо носе мешех га-заръа,

Бо йаво ве-рина носе алумотав

Псалом 126

Песнь ступеней

Песнь, которую пели левиты на ступенях Храма.

Когда возвратит Господь изгнанников Сиона, [все пережитое] покажется нам сном.

Тогда смеяться будем мы полнозвучно, и песни будут слетать с наших уст.

И скажут тогда народы: «Великое сотворил им Господь».

И мы скажем: «Великие чудеса сотворил для нас Господь, и ликуем мы».

Возврати, Господь, нас из плена, как возвращаешь Ты потоки в иссохшие русла.

Те, кто сеют, проливая слезы, ликовать будут в жатву.

Тот, кто шел с плачем, неся мешок с семенами,

вернется с песней, нагруженный снопами своими.

Псалом 126

**Искал я близости Твоей, всем сердцем я
взывал к Тебе, и выйдя навстречу Тебе,
я увидел, что Ты идешь ко мне.**

Рабби Иегуда Галеви

זכויות יוצרים

נעשה כל מאמץ לאתר את בעלי הזכויות על היצירות הכלולות בחוברת זו. תודתנו נתונה לאישים, למוסדות ולהוצאות הספרים על הרשות לפרסם בחוברת זו מיצירותיהם. הזכויות על יצירות אלו שמורות למחברים ולהוצאות.

מכון ואן ליר: דניאל ויונתן בוירדין - אין מולדת לישראל, תיאוריה וביקורת 5, 1994
הקיבוץ המאוחד - ספריית פועלים: לאה גולדברג - אורן / אבא קובנר - אחד מן

המניין, על הגשר הצד 1981 / עמוס עוז - באור התכלת העזה 1979
אקו"ם: קובי אפללו - שיר געגועים / איילת ציוני וגילי ליבר - שיר לאהבה
ט. כרמי - קשב

אחינועם ניני: תוספת לשיר אורן

עם עובד: דויד הרטמן - מסיני לציון, חידושה של ברית 1993

Deborah Lynn Friedman Trust: Debbie Friedman - L'chi Lach

Авторские права

Авторские права на данные произведения сохраняются за составителями и издателями.

חוברת זו הופקה בסיועה של המחלקה לפעילות בתפוצות בהסתדרות הציונית העולמית.

Настоящее издание осуществляется при поддержке Отдела работы в диаспоре Всемирной сионистской организации.

[מפתח שמות למסכת יום תפוצות ישראל ראו בקישור](#)

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל (התנועה הרפורמית) - מיזם 'דומים'

התנועה הרפורמית וממשלת ישראל הקימו את מחלקת ישראל תפוצות היוזמת פרויקט שותפויות מהפכני ברחבי העולם הקרוי 'דומים'. מטרת המיזם לטפח קשרים, לפתח דו שיח משמעותי ולבנות גשרים בין מדינת ישראל לבין הקהילות הרפורמיות ברחבי העולם.

פרויקט 'דומים' יוצר ומקיים אגדים של שיתופי פעולה בין הקהילות הרפורמיות והארגונים הרפורמיים בישראל, לבין למעלה מ-120 קהילות רפורמיות וליברליות בחו"ל. יוזמה זו מעודדת תקשורת ולימוד יהודיים חוצי יבשות, ומטרתה לחזק את הקשרים של הקהילות הרפורמיות ברחבי העולם עם ישראל ושל הקהילות בישראל עם העולם היהודי.

Движение прогрессивного иудаизма в Израиле (реформистское движение) – проект Домим ("Схожие")

Израильское движение прогрессивного и реформистского иудаизма (ИДПИ), совместно с правительством Израиля, создали недавно отдел по связям Израиля и диаспоры, инициировавший проект всемирного сотрудничества под названием **Домим – "Схожие"**. Цель проекта – способствовать развитию связей, конструктивному диалогу и наведению мостов между Израилем и реформистскими общинами за рубежом.

Проект **Домим – "Схожие"** способствует установлению и развитию сотрудничества между израильскими реформистскими общинами и учреждениями и более чем 120 реформистскими и либеральными общинами в разных частях света. Эта инициатива поощряет межобщинные контакты и совместные программы еврейского образования, общие для разных стран и континентов, в целях укрепления связей реформистских общин стран диаспоры с Израилем и связей реформистских общин в Израиле с еврейским миром.

Для получения дополнительной информации связывайтесь с нами по электронной почте domim@reform.org.il, а также и через сайт

www.domim-reform.org.il или Фейсбук [DOMIM-alike](https://www.facebook.com/DOMIM-alike).

www.DiasporalIsraelDay.org

